**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ИЛИМ, ЖОГОРКУ БИЛИМ БЕРҮҮ ЖАНА ИННОВАЦИЯЛАР МИНИСТРЛИГИ**

**ОШ АЙМАКТЫК МЕДИЦИНАЛЫК КОЛЛЕДЖ**

| | |
|---|---|
| **КАРАЛДЫ жана ТАЛКУУЛАНДЫ** | **БЕКИТЕМ** |
| ККЦКнын төрайымы | ОАМКнын директору |
| Ташиева А.Б. ______ | Юлдашева С.О. ______ |
| ККЦКнын отурумунда | |
| №___ протоколу | |
| “___” ______ 2025-ж. | “___” ______ 2025-ж. |

# АЧЫК САБАКТЫ ӨТКӨРҮҮ ЖӨНҮНДӨ ЖОБО

**ОШ-2025/26-жж.**

**Ош аймактык медициналык колледжиндеги ачык сабактар жөнүндө**

**Жобо**

Кыргыз республикасынын Жогорку Кенешинин Мыйзам чыгаруу жыйыны тарабынан кабыл алынган 2003-жылдын 25-апрелиндеги КР билим берүү мыйзамына ылайык, бул ЖОБО КӨУда: өткөрүлүүчү ачык сабактар (лекция, практика жана лаборатория) жөнүндөгү жалпы түшүнүктөрдү чечмелеп, аларды уюштурууга жана өткөрүүгө көрсөтмө берет.

## 1. Жалпы жобо

**Ачык сабак** - окутуучулардын педагогикалык тажрыйбасын, окуучулук чеберчилигин баалоонун усулдук формасы. Ачык сабактын темасынын усулдук иштелмеси окутуучулар жана студенттер үчүн түзүлөт. Ачык сабакта колдонуучу формаларды жана усулдарды сабактын максатына жана милдетине жараша окутуучу өзү тандап алат. Бул сабак лекциялык, практикалык жана лабораториялык түрүндө болуп, сабакка катышууну каалагандар үчүн алдын ала жарыяланган окуу сабагы болуп эсептелет. Ачык сабак окуу программасындагы татаал же жаныдан киргизилген темаларга карата уюштурулат. Ачык сабакта теория менен практиканы биримдиги, окутуунун жаны технологияларын: алдынкы усулду, окутуунун салтка айланаган формаларын кенири колдонуу ишке ашырылат. Ачык сабак колледж практикасында окутуучулар арасында алдынкы тажрыйбалардын жайылтуунун да ийкемдүү жолу болуп саналат. Ошондой эле окутуучунун квалификациясын жогорулатуунун бир формасы.

Ачык сабактын планы күн мурунтан түзүлүп, окуу жылындагы ар бир семестирдин башында ПЦК ачык сабактардын графиги семестрге түзүлүп, колледждин директору тарабынан бекитилет жана окуу жадыбалынын негизинде өткөрүлөт. Ачык сабакты өткөргөнгө чейни алдын-ала предметтик окутуучулардын усулдук иштери (даярдыгы тууралуу) каралып, ПЦКнын усулдук кеңешмесинде талкууланат. Ар бир семестр сайын ПЦК сабак берип жаткан окутуучулардын окуу жүктөмүндө 0,7 ставка сааты жана 2 жылдан ашык педагогикалык стажы бар окутуучулар ачык сабак өтүүсү зарыл.

Ачык сабак мыкты усулдагы илимий-педагогикалык мамилени даназалоо (жарыялоо) учун мыкты даярдыктагы тажрыйбалуу окутуучулар аркылуу өткөрүлөт.

ПЦКадагы ачык сабактардын жүрүшүнөн лабораториялык жабдууларды, техникалык жана башка көмөкчү каражаттарды пайдалануу талапка ылайык жана сабактын максаттуу болушуна өбөлгө түзөт. Ачык сабактын темасын тандоо укугу сабак өтүүчү окутуучуга берилет. Бирок программага ылайык, предмет аралык байланышы бар, азыркы заманбап мамилени талап кылган тема тандоо жобого ылайык болот. Ачык сабакты өткөрүү убактысын окутуучу менен ПЦК башчысы биргеликте аныкташат.

Ал эми сыноо сабагын (Пробные занятия); усулдук педагогикалык даярдыгын аныктоо максатында ПЦК башчысы өзү көзөмөлгө алат. Сыноо сабагы жумушка жаңыдан орношкон

SCAN AnyScanner

окутуучуларга уюштурулуп, темасын, өтүү убактысын ПЦК башчысы белгилейт. Аларга предметтик окутуучу тарабынан ачык сабак өткөрүүгө усулдук жардам берилет.



**2.Ачык сабак өтүүнү долбоорлоо.**

Ачык сабак өтөөрдөн бир жума мурун ачык сабакка катышууну каалоочуларга чакыруу берилет. Бул учун ачык сабак өтүүчү окутуучу тарабынан сабактын темасы,

убактысы, өтүлүүчү жайы жана сабактын аннотациясы көрсөтүлгөн кулактандыруу илинет. Ачык сабакка ПЦК төрайымынын же анын орун басарынын, педагогикалык стажы үч жылга жете элек кызматкерлердин катышуусу милдет катары каралат. Үч жылдан кем эмес квалификациалык категориясы бар окутуучу ачык сабак өткөн окутуучуга сунуштама бере алат. Мыкты даярдалган ачык сабактын иштелмеси даярдалган абалда колледждин усулдук кабинетине тапшырылат. Анын автору педагогикилык жөндөмдүүлүктүн ар кандай мелдештерине катышуу учун сунушталат. Эгерде ачык сабакка ПЦК төрайымы же анын орун басары кошулуп беш кызматкер катышпаса сабак максатына жетти деп эсептелбейт.

Ачык сабакка катышкандар чакырылган убагынан кечикпей келүүсү, сабак учурунда анын жүрүшүнө жолтоо болбоосу жана ашыкча суроо берилбөөсү керек. Сабак буткөндөн кийин гана талкуу болот. Башкача айтканда ачык сабакка катышкан окутуучулар педагогикальк такты жана этиканы сактоого милдеттүү. Ачык сабакка катышкандар ОУК белгилеген схема боюнча көзөмөл жүргүзүшү керек. Мисалы:

- окутуучу сабактын максатына кандай жетип жатат,
- кайсыл усулдук ыкмаларды колдонууда;

- кайсы каражатты пайдаланды (дал келеби же келбейби);
- окуу программасынын талабына жооп береби же бербейби ж.б.

Ачык сабактын иштелмесинин абалы, түзүлүшү, жасалгаланышы сабак өткөн окутуучунун чыгармачылыгына жараша түзүлөт. Бирок сабактын иштелмесинде сабактын темасы, планы, максаты, көрсөтмө куралдар жана колдонулган адабияттар көрсөтүүлүсү керек.

Ачык сабак өтүлгөндөн кийин сабактын иштелмеси, сабакта пайдаланылган тесттер, көргөзмө куралдар, дидактикалык материалдар ж.б. менен бирге кафедрага тапшырылуусу зарыл.

**3. Ачык сабактын анализи жана талкуулоо.**

Талкуулоонун максаты - сабактын конкреттүү учурларына баа берүү, каражаттардын жана тандалган усулдардын шайкештиги, айрым методикалык ыкмаларды түшүнүүгө окутуучуга жардам көрсөтүү, коюлган маселелеринин эффективдүүлүгү. Сабак буткөндөн кийин сабакты талкуулоо болот. Талкуулоо учурунда сабак өтүүнүн жетишкендиктери, кемчиликтери жана окутуунун усулун жогорулатуунун маселелери каралат.

Талкуулоого төмөнкүлөр катышат:

- ачык сабак өткөн окутуучу;
- Чакырылгандар;
- ПЦК төрайымы;

Биринчи сөз ачык сабак өткөн окутуучуга берилет. Ал өзү өткөн сабакты так аныктап, колдонулган ыкманы жана каражаттарды негиздеп, аларды колдонулушунун сапатын аныктап,



өтүлгөн материалдын пайдалуулугунун жыйынтыгын түшүндүрөт. Анын баяны чакырылгандарга өзүнүн педагогикалык оюн, усулдардын жана ыкмаларлын өзгөчөлүгүн жана сабак өтүү системасынын идеясын тагыраак түшүнүүгө өбөлгө болушу керек. Калган баяндамачылар өтүлгөн сабакка окуу-усулдук көз караштa баа берүү менен сабактын максатына жетүүдөгү колдонулган усулдун, ыкманын, каражаттардын эффективдүүлүгү, көрсөтмө куралдардын, мультимедиялык каражеттардын сапатына жана кетирилген кемчиликтерине токтолушуп, андан аркы тажрыйбасын өркүндөтүүгө сунуш беришет, тактап айтканда өтүлгөн сабакка актуалдуу чечмелөө жүргүзүлөт.

Андан кийин ПЦК төрайымы  баяндама жасап, кандай артыкчылыктар жана кемчиликтери болгондугун, усулдардын жана ыкмаларды колдонулушу кандай экендигин айтып, ачык сабакка коюлган максаттын тереңдигине, ачылышына баа берет.

Талкуунун аягында кайрадан сабак өткөн окутуучу сөзгө чыгып, айтылган жетишкендиктер менен кемчиликтерге пикирин билгизет.

## 4. Педагогикалыьк чеберчиликти (мастерликти) баалоонун критерийлери.

***Сабак өтүүнүн бардык түрлөрүнө төмөндөгүдөй басым жасалат:***

- сабактын план боюнча иштелмесинин болушу;

- сабактын мазмунун жумушчу программага дал келүүсү (жаңы муундагы стандартка ылайык);
- сабактын темасынын, планынын жана максатынын доскада болушу;
- студенттер менен иштөөнүн формалары;
- сабак үчүн тандалган материалдын темага татыктуулугу жана аны өтүүнүн илимдүүлүгү;
- Теория менен практиканын байланышы;
- багыт боюнча окутуучунун өздүк иштелмелери;
- предмет аралык байланыш;
- информация булактарыныи системасы: Сабак учурунда техникалык каражатты жана информациялык технологияны колдонуусу;
- Көрсөтмө жана дидактикалык материалдарды колдонуусу;
- колдонулган усулдун жана ыкманын эффективдүүлүгү;
- окутуунун инновациялык усулун колдонуусу;
- сабак учурунда студенттерди активдештирүүсү;
- студенттердин билимин текшерүү;
- сабактын жыйынтыгын чыгаруу;
- коюлган максатка жетүүсү;
- сабак учурундагы аудиториянын тартиби жана көңүл буруусу.

## 5. Ачык сабакты баалоонун критерийлери.

Сабакты баалоо мезгилинде жалпы суроолордон сырткары лекциялык жана семинардык сабактар үчүн критерийлер каралган.

SCAN AnyScanner

**Ош аймактык медициналык колледжинде ачык сабактарды уюштуруу жана текшерүүгө карата усулдук сунуштар.**

1. Жалпы жобо;
2. Ачык сабак өтүүнү долбоорлоо;
3. Ачык сабактын анализи жана талкуулоо;
4. Педагогикалык чеберчиликти (мастерликти) баалоонун критерийлери;
5. Ачык сабакты өткөрүүнүн сапаты боюнча тыянак

Семинардык (практикалык) ачык сабактарды өткөрүүнүн сапаты жөнүндө жыйынтык.

№_________сабактын ирети. «____»______202___-ж.

______________________________________________________________ПЦК

*Окутуучу*__________________________________________________________

(Окутуучунун аты-жөнү, окуу даражасы, кызматы, колледждеги жумуш стажы)

*Дициплинанын аталышы*_______________________________________________

Сабактын темасы______________________________________________________

Тайпасы _____________________________. Тизме боюнча студенттердин саны_________

Анын ичинен катышкандар_____________________ Катышуу______________________%

**Эскертүү:** Окутуучулардын кесиптик даярдыгын беш балдык системада баалоодогу деңгээли: 5-эн жакшы, 4-жакшы, 3-канаатандырарлык, 0-канаатандырарлык эмес, 0- критерий жок.

| № | Санитардык сабакты баалоодогу негизги көрсөткүч. | Баллдар |
|---|---|---|
| | **1. Сабакты өткөрүү жана уюштуруу** | |
| 1.1 | Аудиторияны сабакка даярдыгы (бор, тряпка, журнал). | |
| 1.2. | Сабактын темасы календардык планга, ал эми мазмуну жумушчу программага. | |
| 1.3 | Сабактын темасын жана планын, максатын жана маселесин маалымдоо. | |
| 1.4 | Теманын планы боюнча сабакты өтүү жана иретүүлүк. | |
| 1.5 | Сабакты жалпылоо жана жыйынтыктоо. | |
| 1.6 | Сабактын акырында өткөрүлгөн сабактын жыйынтыгын чыгаруу. | |
| 1.7 | Кийинки сабакта даярдануу үчүн тапшырманы маалымдоо. | |
| 1.8 | Журналды убагында толтуруу. | |
| | Орточо балл R 1 | |
| | **Илимий-усулдук деңгээл** | |
| 2.1 | Өтүлүп жаткан сабакта окутуучунун материалдары ар тараптуу толук жана эркин билүүсү. | |

AnyScanner

| | | |
|---|---|---|
| 2.2 | Окутулуп жаткан дисциплиналарда усулдук каражаттарга ээ болуу. | |
| 2.3 | Теориялык денгээл, илимий талабы, акыркы жана маалыматтарды колдонуу, ж,б, ушул тармакта жетишүүлөр. | |
| 2.4 | Көптөгөн маанилүү мисалдарды жана формулаларды колдонуу жана алардын мазмундуулугу, келечектеги адиси менен байланыштуулугу. | |
| 2.6 | Материлдарды кароодо негизги абалдарга басым жасоо. | |
| 2.7. | Студентердин жоопторунун кемчиликтери убагында жөнгө салуу. | |
| 2.8 | Студентердин билимин обьективдүү баалоо. | |
| 2.9 | Жалпы аудиториянын даярдыгын баалоо. | |
| | Орточо балл R 2 | |
| | **3. Таанып билүү процессин активдештирүү** | |
| 3.1 | Тема боюнча проблемалык абалды түзүү жана студенттердин катышуусу менен иреттүүлүктө маселелерди чечүү. | |
| 3.2 | Окутуунун ар түрдүү кызматын жана активдештирүү формаларынын пайдаланылышуусу: оюн, жарыштыруу, оозеки. Ой-жүгүртүү, максаттуу каталар ж.б. | |
| 3.3 | Студенттерге суроолорду бере билүү жана жооп алуу. | |
| 3.4 | Кыска психологиялык эс алдырууну бере билиүү. | |
| | Орточо балл R 2 | |
| | **4. Көргөзмө куралдарды жана каражаттарды колдонуу.** | |
| 4.1 | Досканы пайдалануу. | |
| 4.2 | Нормативдик маалымдоо материалдарын, көнүгүүлөрдүн, маселелердин жыйнагынын жана семинардык (практикалык) сабактарды өтүү практикумунун эсиби. | |
| 4.3 | Тесттик материалдарды колдонуу. | |
| 4.4 | Тесттик материалдарды мазмунунун сапаты. | |
| 4.5 | Көргөзмө куралдары, слайд, аудио жана видео материалдарды ж.б техникалык каражаттарды колдонуу. | |
| | Орточо балл R 4 | |
| | 5.Аудиторияда студенттердин ишин уюштуруу. | |
| 5.1 | Конспектөө үчүн студенттердин дептеринин эсеби. | |
| 5.2 | Жалпы студенттик аудиториянын сабагына қызыгуусу жана катышуусу (студенттер жалпы башкы жумуш менен алаксыбайт, башкалардын көңүлүн өзүнө бурбайт). | |
| 5.3 | Студенттин конспектисинин сапаты жана жабдылышы. | |

AnyScanner

| | | |
|---|---|---|
| 5.4 | Студенттердин сабакка кечигүүсү. | |
| 5.5 | Студенттерге убагында, так, орундуу кемчилдик берүү. | |
| 5.6 | Суроолорду түзүү жана аларды өз мөөнөтүндө студенттерге берүү. | |
| | Орточо балл R 5 | |
| | **6. Сырткы келбети жана кесиптик тилди пайдалана билүү.** | |
| 6.1 | Окутуучунун сырткы кебетинин жыйнактуулугу. | |
| 6.2 | Аудиториянын абалына көңүл буруу жана өзүн алып жүрүүсү (студенттер менен мамиле кылууда, кыжырлануулук келтирүү, көңүл коюп мамиле кылуу жана тыкандуулук ж.б). | |
| 6.3 | Баяндоонун тилин билүү жана сүйлөө речинин сабатуулугу. | |
| 6.4 | Сабакты түшүндүрүүдө бир нече тилди айкалыштыра билүүсү жана башка тилдерди пайдалануусу. | |
| 6.5 | Педагогикалык маданиятты, ораторду к чеберчилиги, студенттерди активдүү иштөөгө тартуу чеберчилиги. | |
| | Орточо балл R 6 | |
| | **Жыйынтык баа:** | |

**Эскертүү:**

**R= R1+R2+R3+R4+R5+R6:6**

Жогорку формуланын негизинде баардык көрсөткүчтөрдүн орточо арифметикалык баасы сабактын жыйынтыктоо баасын аныктайт.

Сабактын сапатынын кесиптик денгээли төмөндөгүчө бааланат

| | |
|---|---|
| 4,3 төн 5 баллга чейин | эн жогорку денгээлдик квалификацияланган сабак. |
| 3,7 ден 4,3 баллга чейин | талапка жооп берет. |
| 3 тон 3,7 баллга чейин | усулдук иштерди жандандыруу керек жана квалификацияны жогорулатуу боюнча курстан өтуу керек. |
| 3 баллдан төмөн | квалификациялык талаптарга жооп бербейт. |

Кемчиликтер____________________________________________________________
______________________________________________________________________
______________________________________________________________________
____________________

Жыйынтыкты түзгөндөр:__________________________ __________________

(Адисинин аты-жөнү ) колу

____________________________ ________________

ПЦК адисинин аты-жөнү колу

Жыйынтык менен таанышкан__________________________ _______________

Окутуучунун аты-жөнү колу

ГКД ПЦКга кемчиликтерди жана жетишпестиктерди аныктоодогу иш-чаралардын планы_____________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________________

*ПЦК башчысынын аты-жөнү*________________________________________________

## Лекциялык ачык сабактарды өткөрүүнүн сапаты жөнүндө жыйынтык.

№______ сабактын ирети. «________»_________202__-ж.

______________________________________адистиги ____________________________ПЦК

*Окутуучу*________________________________________________________________

(Окутуучунун аты-жөнү, эмгек стажы)

Дисциплинанын аталышы________________________________________________________

Сабактын темасы________________________________________________________________

Тайпасы_________________________тизме боюнча студенттердин саны_________________________

Анын ичинен катышкандар____________________ катышуу_____________________________%

**Эскертүү:** Окутуучулардын кесиптик даярдыгын беш балдык системада баалоодогу деңгээли

5-эң жакшы, 4-жакшы, 3-канааттандырарлык, 0-канааттандырарлык эмес, 0- критерийи жок.

***Эскертүү***

**R= R1+R2+R3+R4+R5+R6: 6**

Жогорку формуланын негизинде баардык көрсөткүчтөрдүн орточо арифметикалык баасы сабактын жыйынтыктоо баасын аныктайт.

Сабактын сапатынын кесиптик деңгээли төмөндөгүчө бааланат:

| | |
|---|---|
| 4,3 төн 5 баллга чейин | эң жогорку деңгээлдик квалификацияланган сабак. |
| 3,7 ден 4,3 баллга чейин | талапка жооп берет. |
| 3 төн 3,7 баллга чейин | усулдук иштерди жандандыруу керек жана |

AnyScanner

| | |
|---|---|
| | квалификацияны жогорулатуу боюнча курстан өтүү керек |
| 3 баллдан төмөн | квалификациялык талаптарга жооп бербейт. |

Кемчиликтер________________________________________________________________
____________________________________________________________________________
____________________________________________________________________________
__________________________________________________________

Жыйынтыкты түзгөндөр: ______________________________ ______________
(адистин аты-жөнү колу

______________________________ ______________
ПЦК төрайымынын аты-жөнү колу

Жыйынтык менен таанышыкан_________________________ ______________
Окутуучунун аты-жөнү колу

ПЦКга кемчиликтерди жана жетишпестиктеди аныктоодогу иш-чаралардын планы____________________________________________________________________
____________________________________________________________________________
____________________________________________________________________________
____________________________________________________________________________
____________________________________________________________________________
______________________________________________

ПЦК төрайымынын аты-жөнү____________________________________________

Эгерде предметтик окутууч ваканттык орундардын конкурсуна катышса, анда ачык сабакты өткөрүүнүн сапаты боюнча төмөнкүдөй тыянак толтурулат:

## Ачык сабакты өткөрүүнүн сапаты боюнча тыянак

***ПЦК төрайымы***_______________________________________________________

***Окутуучунун аты-жөнү***_______________________________________________

***Кызматы, окуу жүктөмү*** ______________________________________________

***Сабак тууралуу жалпы маалымат:***

***Өткөрүлгөн күнү*** ________________________***тайпанын аталышы***_______________

***Багыты (адистиги)*** _________________________________________________

***Сабактын аталышы***______________________________________________

***Сабактын түрү (лекция/практика)***______________________________

***Сабактын темасы*** ______________________________________________

***Сабактын максаты*** _____________________________________________

***Сабакты уюштуруу:***

Окутуучуда сабактын планы барбы (структурасы, анын өз алдынча элементтеринин удаалаштыгы жана аларга бөлүнгөн убакыт өлчөмү ж.б) жана сабактын түзүлүшү анын мазмунуна туура келеби?______________________________________

Студенттердин окуу ишмердүүлүгүнүн ар түрдүүлүгү

Студенттер менен иштөөнүн формалары (фронталдык/тайпалык/жекече)

**Сабактын мазмуну:**

Сабактын мазмунунун билим берүү стандартынын жана сабактын жумушчу программасынын талаптарынын ылайык келиши ___________________________

Сабакта окутуучу тарабынан берилген материалдын тууралыгы жана илимдүүлүгү

Теориялардын практика менен байланышы (сабактын практикалык маанилүүлүгүн ачып көрсөтүү, практикадан алынган мисалдар)______________________________________________

Курс боюнча өзүнүн жеке иштелмелерин колдонуу____________________________

Ички предметтик жана предметтер аралык байланыштарын ачып берүү.

Ар түрдүү маалымат булактарына (окуу, илимий) анын ичинде ОАМКнын китепканасында бар басылмаларга кайрылуу ______________________________

**Сабакты өткөрүүнүн усулу:**

Сабактын жүрүшүндө интерактивдүү усулдарды колдонуу, көрсөтмө куралдарды жана дидактикалык материалдарды колдонуу.

Сабакта колдонулган усулдарды сабактын мазмунуна, студенттердин даярдык деңгээлине туура келиши жана алардын эффективдүүлүгү______________________________

Студенттердин билимин текшерүү______________________________________

Коюлган максаттарга жетишүү ________________________________________

SCAN AnyScanner

Сабактын жүрүшүндө студенттердин тартиби жана көңүл буруусу.

Сабакты жыйынтыктоо.

**Сабактын мүнөздөмөсү (түрүнө жараша):**

Оң тараптары, окутуучунун тажырыйбасын жайылтуу боюнча сунуштар:

**Эскертүү**

**Кемчилдиктер**______________________________________________________________________________
__________________________________________________________________________________________
__________________________________________________________________________________________
_____________________________________________________________________

**Жыйынтыктар:**

1. Окутуучунун талапкерлиги ________________________________ПЦКнын ___________________________________________вакантык кызмат ордуна.

   **сунушталсын/сунушталбасын.**

2. Мурдагы ачык сабактын жыйынтыгы боюнча берилген эскертүүлөр

   **жоюлду/ жоюлган жок.**

3. Кайрадан ачык сабак өтүү сунушталсын.
4. Окутуучунун сабак өтүүдөгү төмөндөгү усулдары, сабактын формасы колледжде жайылтууга суушталсын_______________________________________________________
5. Окутуучуга__________________________________________________________предмет боюнча сабак өтүүгө **уруксат берилсин/уруксат берилбесин.**
6. **Башка**_____________________________________________________________________

**Сунуштар:**

**Комиссия мучөлөрүнүн кол тамгалары:**

________________________________/ ____________________

________________________________/ ____________________

_______________________________/ _____________________

AnyScanner

**ПЦК төрайымынын кол тамгасы:** **Тыянак менен тааныштым**

_________________/_______________

________________/________________

**(окутуучунун кол тамгасы)**

**“______” ___________202____-ж.**

**Титулдук баракчанын үлгүсү**

**ГКД ПЦКнын төрайымы:** **Папишова А.Б.**

**ОАМКнын директору:** **Юлдашева С.Э.**